

บทที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการจัดสวัสดิการการรักษายาบาลในองค์กร เอกชนขนาดกลางครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลใน 6 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. สภาพทั่วไปขององค์กร
2. ค่าใช้จ่ายรักษายาบาลในบริษัทที่มีและไม่มีการจัดห้องพยาบาล
3. ขอบข่ายของสวัสดิการการรักษายาบาลที่องค์กรจัดให้แก่พนักงาน
4. อุปสรรคที่เกิดขึ้นกับฝ่ายจัดการ
5. ความพอใจของพนักงานในการใช้บริการ
6. การทดสอบสมมติฐาน

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นองค์กรเอกชนขนาดกลางจำนวน 111 บริษัท

จำแนกตามการดำเนินงานได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มพาณิชย์กรรม
2. กลุ่มอุตสาหกรรม
3. กลุ่มการเงิน

3.1 สภาพทั่วไปขององค์กร

3.1.1 ข้อมูลทั่วไปขององค์กร

ในการศึกษาค้างนี้ ได้วางเป้าหมายของผู้ตอบแบบสอบถามไปยังฝ่ายบริหารงานบุคคลในระดับของผู้จัดการ หรือหัวหน้าแผนกค่างานสวัสดิการ บุคลากรในองค์กร ผลของข้อมูลทั่วไป ค้างแสดงในตารางที่ 3

จากตารางที่ 3 จากข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา พบว่าร้อยละ 75.67 ไม่มีห้องพยาบาลประจำ ร้อยละ 24.32 มีห้องพยาบาลประจำ โดยที่กลุ่มอุตสาหกรรมมีห้องพยาบาลประจำบริษัทอยู่ร้อยละ 60.00 ขณะที่กลุ่มการเงินมีห้องพยาบาลประจำบริษัทเพียงร้อยละ 5.12 ในกรณีของการบริการตรวจร่างกายประจำปีแก่พนักงาน พบว่าร้อยละ 60.36 มีการบริการตรวจร่างกายประจำปีแก่พนักงาน ร้อยละ 39.63 ไม่มีการบริการตรวจร่างกายประจำปีแก่พนักงาน ส่วนในค่างานการตรวจร่างกายพนักงานก่อน

ตารางที่ 3 สภาพทั่วไปของกลมองศกร

จำนวนคำถาม	พาณิชย์กรรม		อุตสาหกรรม		การเงิน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>จำนวนปฏิบัติการ (คน / บริษัท)</u>								
ต่ำกว่า 200	11	23.40	6	24.00	13	33.33	30	27.03
201 - 300	15	31.91	5	20.00	10	25.64	30	27.03
301 - 400	7	14.89	6	24.00	9	23.08	22	19.82
401 - 500	14	29.78	8	32.00	7	18.95	29	26.13
รวม	47	100.00	25	100.00	39	100.00	111	100.00
<u>โรงพยาบาลประจำบริษัท</u>								
มี	10	21.28	15	60.00	2	5.12	27	24.32
ไม่มี	37	78.72	10	40.00	37	94.87	84	75.67
รวม	47	100.00	25	100.00	39	100.00	111	100.00
<u>การกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาล</u>								
ไม่กำหนดวงเงิน	30	63.83	15	60.00	10	25.64	55	49.54
กำหนดวงเงิน	17	36.17	10	40.00	27	69.23	54	48.64
ไม่ระบุ	-	-	-	-	2	5.13	2	1.82
รวม	47	100.00	25	100.00	39	100.00	111	100.00
<u>การบริการตรวจร่างกายประจำปี</u>								
ให้กับพนักงาน								
มี	24	51.06	17	68.00	26	66.66	67	60.36
ไม่มี	23	48.94	8	32.00	13	33.33	44	39.63
รวม	47	100.00	25	100.00	39	100.00	111	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ) สภาพทั่วไปของกลุ่มองค์กร

จำนวนก็ตาม	พาณิชย์กรรม		อุตสาหกรรม		การเงิน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การตรวจ ร่างกายพนักงานก่อนเข้าทำงาน</u>								
มี	25	53.19	16	64.00	30	76.92	71	63.96
- บริษัทออกค่าใช้จ่ายให้	14	56.00	8	50.00	19	63.33	41	57.75
- พนักงานออกค่าใช้จ่ายเอง	11	44.00	8	50.00	11	36.67	30	42.25
ไม่มี	15	31.91	9	36.00	9	23.08	33	29.73
ไม่ระบุ	7	14.89	-	-	-	-	7	6.31
รวม	47	100.00	25	100.00	39	100.00	111	100.00
<u>การมีคัมภีร์เกี่ยวกับสวัสดิการ</u>								
<u>การรักษาพยาบาล</u>								
มี	20	42.55	12	48.00	27	69.23	59	53.15
ไม่มี	27	57.45	13	52.00	12	30.76	52	46.85
รวม	47	100.00	25	100.00	39	100.00	111	100.00

ศูนย์วิจัยทรัพยากรบุคคล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เข้าทำงาน องค์กรส่วนใหญ่คือร้อยละ 63.96 จะมีการตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงานโดยที่ ร้อยละ 57.8 ของกลุ่มองค์กรที่มีการตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงานจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ และ ร้อยละ 42.2 พนักงานจะคงเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง นอกจากนี้ พบว่าร้อยละ 53.15 ของกลุ่มตัวอย่างมีการจับคู่มือเกี่ยวกับสวัสดิการการรักษาพยาบาล ส่วนที่เหลือร้อยละ 46.84 ไม่มีการจับคู่มือสวัสดิการการรักษาพยาบาลแก่พนักงาน

ดังนั้นเมื่อมองภาพโดยรวมแล้ว จะเห็นได้ว่าองค์กรเอกชนขนาดกลาง ส่วนใหญ่ยังไม่มียังไม่มีห้องพยาบาลประจำบริษัท ในกลุ่มอุตสาหกรรมจะมีอัตราส่วนในการมีห้องพยาบาลสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นผลเนื่องมาจากลักษณะของงานที่มีอัตราเสี่ยงต่อสุขภาพของพนักงานสูงกว่ากลุ่มอื่น

3.1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มองค์กรที่มีห้องพยาบาลประจำบริษัท เป็นข้อมูลที่ประกอบด้วยช่วงเวลาเปิด-เปิดบริการ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล และการให้บริการของห้องพยาบาล ดังแสดงในตารางที่ 4

จากตารางที่ 4 ส่วนใหญ่ขององค์กรที่มีห้องพยาบาลประจำ มีช่วงเวลาบริการตั้งแต่ 8.00 - 17.00 น. (ร้อยละ 81.50) ซึ่งเป็นช่วงเวลาทำงานขององค์กรตามปกติอยู่แล้ว และส่วนใหญ่จะมีแพทย์ (ร้อยละ 81.50) และพยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาล (ร้อยละ 96.30) อยู่ประจำห้องพยาบาล โดยที่ร้อยละ 63 จะมีแพทย์ประจำอยู่ทั้งวัน และร้อยละ 96.30 จะมีพยาบาลหรือผู้ช่วยพยาบาลประจำอยู่ทั้งวัน และการให้บริการส่วนใหญ่จะให้บริการแก่พนักงาน (ร้อยละ 88.90) มากกว่าที่จะให้บริการบุคคลในครอบครัวได้รับสวัสดิการด้วย

3.1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มองค์กรที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำบริษัท ในกรณีที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำบริษัท ได้มีการสอบถามถึงข้อมูลเกี่ยวกับการให้สวัสดิการแก่พนักงานซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่พยาบาลที่ต้องไปติดต่อรักษา การกำหนดค่ารักษาพยาบาล การทำประกันสุขภาพ และการคุ้มครองค่าการรักษาพยาบาล ดังแสดงในตารางที่ 5

จากตารางที่ 5 ส่วนใหญ่ทางบริษัทเอกชนขนาดกลาง (ร้อยละ 61.90) จะไม่มีการกำหนดสถานที่รักษาพยาบาลว่าจะต้องไปรักษาที่สถานพยาบาลของรัฐบาลหรือเอกชน ในด้านการกำหนดค่ารักษาพยาบาลและการทำประกันสุขภาพ ร้อยละ 61.90

ตารางที่ 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของกล่มองค์กรที่มีโรงพยาบาลประจำ

จำแนกตาม	พาณิชย์กรรม		อุตสาหกรรม		การเงิน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เวลาเปิดบริการ								
8.00 - 17.00 น.	8	80.00	12	80.00	2	100.00	22	81.48
อื่น ๆ	2	20.00	3	20.00	-	-	5	18.52
รวม	10	100.00	15	100.00	2	100.00	27	100.00
แพทย์ประจำโรงพยาบาล								
ไม่มี	1	10.00	4	26.67	-	-	5	18.52
มี	9	90.00	11	73.33	2	100.00	22	81.48
- ทั้งวัน	1	11.11	11	100.00	-	-	12	54.55
- เฉพาะวัน	8	88.89	-	-	2	-	10	45.45
รวม	10	100.00	15	100.00	2	100.00	27	100.00
บุคลากรประจำโรงพยาบาล								
มี	10	100.00	14	93.33	2	100.00	26	96.30
- โรงพยาบาลประจำ	8	80.00	11	78.57	2	100.00	21	80.77
- ผู้ช่วยพยาบาล	2	20.00	3	21.43	-	-	5	19.23
ไม่มี	-	-	1	6.67	-	-	1	3.70
รวม	10	100.00	15	100.00	2	100.00	27	100.00
การให้บริการของโรงพยาบาล								
- เฉพาะพนักงาน	9	90.00	13	86.67	2	100.00	24	88.89
- รวมทั้งครอบครัวพนักงาน	1	10.00	2	13.33	-	-	3	11.11
รวม	10	100.00	15	100.00	2	100.00	27	100.00

หมายเหตุ แพทย์ประจำโรงพยาบาล มีทั้งวันหมายถึง แพทย์ที่อยู่ประจำช่วงเวลาทำการปกติทุกวัน
มีเฉพาะวันหมายถึง แพทย์ที่อยู่เฉพาะ วันที่กำหนดใน 1 อาทิตย์ เช่น ทุกวัน จันทร์
พุธ , ศุกร์ เวลา 12 - 14 น. เป็นต้น

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลมมองศกฐที่ไม่มีโรงพยาบาลประจำ

จำแนกตาม	พาณิชย์กรรม		อุตสาหกรรม		การเงิน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>สถานที่ที่ไปรักษาเมื่อป่วยไข้</u>								
โรงพยาบาลของรัฐ	10	27.03	5	50.00	3	8.10	18	21.42
สถานพยาบาลเอกชนที่กำหนด	6	16.22	2	20.00	6	16.21	14	16.66
ไม่กำหนดรักษาที่ไหนก็ได้	21	56.75	3	30.00	28	75.67	52	61.90
รวม	37	100.00	10	100.00	37	100.00	84	100.00
<u>การกำหนดการรักษาพยาบาล</u>								
กำหนด	15	40.54	4	40.00	13	35.13	32	38.09
ไม่กำหนด	22	59.45	6	60.00	24	64.86	52	61.90
รวม	37	100.00	10	100.00	37	100.00	84	100.00
<u>การทำประกันกับบริษัทประกันสุขภาพ</u>								
มี	14	37.84	6	60.00	19	51.36	39	46.43
- เฉพาะผู้ป่วยนอก	1	7.14	1	16.67	3	15.79	5	12.82
- เฉพาะผู้ป่วยใน	7	50.00	4	66.67	5	26.32	16	21.03
- ทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน	6	42.86	1	16.67	11	57.89	18	26.15
ไม่มีทำประกันสุขภาพ	23	62.16	4	40.00	18	48.64	45	53.57
รวม	37	100.00	10	100.00	37	100.00	84	100.00
<u>การคุ้มครองความเสี่ยงการรักษายาบาล</u>								
มีเฉพาะพนักงาน	22	59.46	4	40.00	21	56.76	47	55.95
รวมครอบครัวด้วย	4	10.81	2	20.00	3	8.11	9	10.71
ไม่ระบุ	11	29.73	4	40.00	13	35.13	28	33.33
รวม	37	100.00	10	100.00	37	100.00	84	100.00

ไม่มีการกำหนดค่ารักษาพยาบาล และ ร้อยละ 53.57 ไม่มีการทำประกันสุขภาพกับบริษัท ประกันสุขภาพ

นอกจากนี้ในด้านการคุ้มครองด้านการรักษาพยาบาล พบว่าร้อยละ 55.95 มีการคุ้มครองการรักษาพยาบาลเฉพาะพนักงาน และมีเพียงร้อยละ 10.71 ที่มีการคุ้มครองด้านการรักษาพยาบาลในครอบครัวด้วย

3.1.4 ข้อมูลทั่วไปของพนักงานในบริษัทที่มีและไม่มีห้องพยาบาล
ประจำ

จากการออกแบบสอบถามพนักงานจำนวน 192 คนในองค์กรเอกชน ขนาดกลางที่มีห้องพยาบาลประจำ และพนักงานจำนวน 144 คนในองค์กรเอกชนขนาดกลางที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำบริษัท ข้อมูลส่วนนี้ประกอบไปด้วยข้อเกี่ยวกับการมีปัญหา เกิดปัญหา สุขภาพขณะอยู่ในเวลาทำงานและนอกเวลาทำงาน เวลาที่ใช้ในการรักษาพยาบาลและ ความพอใจในบริการด้านการรักษาพยาบาลที่ได้รับ ดังแสดงในตารางที่ 6

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าในกรณีที่มีปัญหาสุขภาพในเวลาทำงาน ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.70) ของพนักงานในบริษัทที่มีห้องพยาบาลประจำจะเข้ารับบริการที่ห้องพยาบาลของบริษัท และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.80) ของพนักงานในบริษัทที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำจะเข้ารับการรักษาพยาบาลที่สถานพยาบาลเอกชน และเวลาในการรับการรักษาพยาบาลนั้น ในส่วนของพนักงานในบริษัทที่มีห้องพยาบาล จะใช้เวลาในการรักษาพยาบาลต่ำกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนพนักงานที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำใช้เวลาประมาณครึ่งวัน เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) นอกจากนี้ในกรณีที่มีปัญหาทางด้านสุขภาพนอกเวลาทำงาน ถ้าเป็นกรณีป่วยธรรมดาไม่ฉุกเฉิน พนักงานในบริษัทที่มีห้องพยาบาลประจำส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.80) จะรอมารับแพทย์หรือพยาบาลประจำห้องพยาบาล ซึ่งจะเปิดในช่วงทำงาน ส่วนพนักงานในบริษัทที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำส่วนใหญ่ (ร้อยละ 59.70) จะพบและปรึกษาแพทย์ในสถานพยาบาลเอกชน และหาซื้อยามารับประทานเอง (ร้อยละ 42) สำหรับในกรณีฉุกเฉินนั้นแนวโน้มที่จะไปรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของรัฐบาล และของเอกชนจะมีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน

ส่วนข้อมูลในด้านความพอใจ จะทำการวิเคราะห์ในหัวข้อเรื่องของความพอใจในบริการที่ได้รับต่อไป (ข้อ 3.5)

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลทั่วไปของพนักงานในบริษัทที่มีและไม่มีโรงพยาบาลประจำบริษัท

จำแนกตาม	มีโรงพยาบาล		ไม่มีโรงพยาบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>เวลาที่มีปัญหาทางสุขภาพในเวลาที่ทำงานจะ</u>				
- พบแพทย์หรือพยาบาลประจำบริษัท	178	92.71	-	-
- พบแพทย์ที่คลินิกหรือโรงพยาบาลเอกชน	0	-	102	70.83
- พบแพทย์ที่โรงพยาบาลของรัฐ	0	-	16	11.11
- หายหายเอง	14	7.39	18	12.50
- อื่น ๆ	0	-	8	5.56
รวม	192	100.00	144	100.00
<u>เวลาที่ใช้ในการรักษาพยาบาล</u>				
- ค่ากว่า 1 ชม.	192	100.00	-	-
- ประมาณครึ่งวัน	0	0	126	87.50
- หักวัน	0	0	18	12.50
รวม	192	100.00	144	100.00
<u>ในกรณีฉุกเฉินเกี่ยวกับปัญหาของสุขภาพ</u>				
<u>สถานที่ที่ไปรักษา</u>				
- โรงพยาบาลเอกชน	122	63.54	78	54.17
- โรงพยาบาลของรัฐ	70	36.46	66	45.83
รวม	192	100.00	144	100.00

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงข้อมูลทั่วไปของพนักงานในบริษัทที่มีและไม่มีโรงพยาบาลประจำบริษัท

จำแนกตาม	มีโรงพยาบาล		ไม่มีโรงพยาบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ในกรณีที่มิได้หาทั่วไปทางสถานพยาบาลจะ</u> <u>แก้ไขโดย (รวมทั้งนอกเวลาทำงาน)</u>				
- หายยาเอง	11	5.73	42	29.17
- รพนอกเขตหรือโรงพยาบาลประจำ ห้องแพทย์	161	83.86	-	-
- พบแพทย์ที่โรงพยาบาลเอกชน หรือคลินิก	17	8.85	85	59.72
- พบแพทย์ที่โรงพยาบาลของรัฐบาล	3	1.56	16	11.11
รวม	192	100.00	144	100.00
<u>ความพอใจในบริการที่ได้รับ</u> <u>ห้องแพทย์</u>				
- พอใจ	142	73.96	-	-
- ไม่พอใจ	50	26.04		
รวม	192	100.00		
<u>สถานพยาบาลเอกชน</u>				
- พอใจ	45	23.44	126	87.50
- ไม่พอใจ	147	76.56	18	12.50
รวม	192	100.00	144	100.00
<u>สถานพยาบาลรัฐบาล</u>				
- พอใจ	5	2.60	18	12.50
- ไม่พอใจ	187	97.40	126	87.50
รวม	192	100.00	144	100.00

3.2 ค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลในบริษัทที่มีและไม่มีกองทุนพยาบาล

ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในบริษัทที่มีกองทุนพยาบาล จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของบุคลากรในกองทุนพยาบาล คายา และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในส่วนนอกกองทุน เมื่อเกิดกรณีฉุกเฉินเกินขีดความสามารถของกองทุนพยาบาลประจำบริษัท ส่วนค่าใช้จ่ายในบริษัทที่ไม่มีกองทุนพยาบาลประจำจะแสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลทั้งหมดต่อปี รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายของกลุ่มองค์กรจำนวน 111 บริษัท

ประเภท	รายละเอียด	จำนวนเงินโดยเฉลี่ย/ปี
มีกองทุนพยาบาล ประจำบริษัท (27 บริษัท)	1. ค่าใช้จ่ายบุคลากรประจำกองทุนพยาบาล	49,507.08 บาท
	2. ค่าใช้จ่ายเฉพาะแพทย์	161,815.32 บาท
	3. ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	23,088.84 บาท
	4. คายา	49,830.90 บาท
	5. ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของพนักงานในส่วนนอกกองทุนพยาบาล	27,751.08 บาท
	รวม	<u>311,993.22 บาท</u>
ไม่มีกองทุนพยาบาล ประจำบริษัท (84 บริษัท)	1. ค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลทั้งหมด	297,850.50 บาท

หมายเหตุ ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์หมายถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้แล้วไม่นำกลับมาใช้อีก เช่น กระจกฉีกยาพร้อมเข็มที่ใช้ครั้งเดียว ผ้าพันแผล ยาฆ่าเชื้อ เป็นต้น

ในกรณีของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของกองทุนรักษาพยาบาลประจำบริษัทนั้น ไม่ได้รวมค่าใช้จ่ายคงที่ เช่น ค่าใช้จ่ายในการซื้อเตียงตรวจผู้ป่วย ตู้เก็บเอกสารเก็บยา อุปกรณ์ทาง

การแพทย์ที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้อีกได้ (ไม้คลีน หูฟัง เครื่องตรวจตา หู คอ จมูก ฯลฯ) เป็นต้น จากตารางที่ 7 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาลของบริษัทที่มีห้องพยาบาลประจำเท่ากับ 311,993.22 บาทต่อปี และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเฉลี่ยของบริษัทที่ไม่มีห้องรักษาพยาบาลประจำบริษัทเท่ากับ 297,890.50 บาทต่อปี ในบริษัทที่มีห้องรักษาพยาบาล ประจําปีนั้นค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร ประจำห้องพยาบาล นอกจากรายละเอียดค่าใช้จ่ายในตารางที่ 7 แล้ว ยังได้มีการวิเคราะห์ที่ ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลต่อคนต่อปี โดยแบ่งกลุ่มบริษัทตามจำนวนของพนักงานเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปีของกลุ่มที่มีและไม่มีห้องพยาบาลประจำ คังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลต่อคนต่อปี แบ่งตามจำนวนพนักงาน

จำนวนพนักงาน	มีห้องพยาบาล	ไม่มีห้องพยาบาล
น้อยกว่า 200 คน	1,104.72 บาท	916.49 บาท
201 - 300 คน	1,067.82 บาท	1,029.53 บาท
301 - 400 คน	882.11 บาท	898.62 บาท
401 - 500 คน	779.47 บาท	886.86 บาท

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าแนวโน้มของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีของบริษัทที่มีห้องพยาบาลประจำจะมีค่าใ้จ่ายต่ำลง เมื่อบริษัทมีจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้น ขณะที่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีของบริษัทที่ไม่มีห้องพยาบาล ประจําปีนั้นไม่ลดต่ำลงตามจำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปีของบริษัทที่มีพนักงานมากกว่า 300 คนขึ้นไป จะต่ำกว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของบริษัทที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำ

3.3 ขอบข่ายของสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่ให้

จากตารางที่ 3 ข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา พบว่าองค์กรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.95) มีการคุ้มครองการรักษาพยาบาลเฉพาะพนักงาน เมืองค์กรอีกร้อยละ 10.71 คุ้มครองการรักษาพยาบาลให้รวมทั้งครอบครัวด้วย เกี่ยวกับบริการการตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงาน พบว่าองค์กรส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 63.96 มีการตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงาน โดยที่ร้อยละ 57.80 ของกลุ่มองค์กรที่มีการตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงานจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ เกี่ยวกับบริการการตรวจร่างกายประจำปีแก่พนักงาน พบว่าร้อยละ 60.36 มีบริการการตรวจร่างกายประจำปีแก่พนักงาน และ ร้อยละ 53.15 ของกลุ่มตัวอย่างมีคู่มือสวัสดิการการรักษาพยาบาลแก่พนักงาน เกี่ยวกับการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาล พบว่าอัตราส่วนขององค์กรที่มีการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่าย และไม่กำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับที่เท่า ๆ กัน (ร้อยละ 49.54 และ ร้อยละ 48.64) ดังนั้นจากข้อมูลที่ได้มาจึงพอสรุปได้ว่า องค์กรส่วนใหญ่มีขอบข่ายการรักษาพยาบาลให้เฉพาะพนักงาน มีบริการการตรวจร่างกายทั้งก่อนเข้าทำงานและประจำปี องค์กรส่วนใหญ่มีคู่มือสวัสดิการการรักษาพยาบาลแก่พนักงานเพื่อทราบขอบข่ายการรักษาพยาบาลของตนเอง และมีองค์กรที่มีการกำหนดวงเงินและไม่กำหนดวงเงินค่ารักษาพยาบาลในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน เมื่อเทียบกับสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่รัฐบาลให้แก่ข้าราชการแล้ว พบว่าองค์กรเอกชนยังมีขอบข่ายการให้สวัสดิการการรักษาพยาบาลไม่ต่ำกว่าหน่วยราชการ

3.4 อุปสรรคที่เกิดขึ้นกับฝ่ายจัดการ

ข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาลในองค์กรเอกชนขนาดกลาง เป็นข้อมูลที่ได้อากการสัมภาษณ์ผู้จัดการฝ่ายบุคคลในองค์กรที่ไม่มีห้องพยาบาล โดยเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงปัญหาอุปสรรค รวบรวมจากผู้ให้สัมภาษณ์ (ในองค์กรที่ไม่มีห้องพยาบาล)

	ปัญหาและอุปสรรค
1.	มีค่าใช้จ่ายทางด้านการรักษาพยาบาลที่สูงในสถานพยาบาลเอกชน ร้อยละ 76.19
2.	ค่าใช้จ่ายทางด้านการตั้งห้องแพทย์ในบริษัทค่อนข้างสูง ร้อยละ 67.86
3.	ไม่มีสถานที่ตั้งห้องพยาบาลเพราะคับแคบ ร้อยละ 61.90
4.	พนักงานไม่สะดวกในการรับบริการจากโรงพยาบาลของรัฐบาล ร้อยละ 69.04
5.	ไม่ทราบขอขยายของสวัสดิการการรักษาพยาบาล ร้อยละ 54.76
6.	พนักงานรับการรักษาคอเนื่องในโรคที่เป็นอยู่ ร้อยละ 30.95
7.	พนักงานขาดความรู้ทางด้านดูแลสุขภาพของตนเอง ร้อยละ 34.52
8.	ไม่สามารถให้พนักงานเบิกเงินได้หมดเพราะมีค่าใช้จ่ายสูงมาก ร้อยละ 26.19
9.	พนักงานนำไปรับรองป่วยเหี้ยมมาลงงานจากสถานพยาบาลบางแห่ง ร้อยละ 14.28
10.	มีพนักงานบางคนเบิกค่าใช้จ่ายทางด้านการรักษาพยาบาลบ่อย ๆ ร้อยละ 11.90
11.	พนักงานบางคนรักษาโรคที่ไม่ควรเบิก เช่น ลิว, ฝ้า, ความสวยงาม ร้อยละ 10.71

	ข้อ เสนอแนะ
1.	ควรมีการปรับปรุงบริการให้สะดวกรวดเร็วจากสถานบริการรักษาพยาบาลของรัฐบาล
2.	กระทรวงสาธารณสุขจะให้ความรู้ทางด้านสุขภาพและป้องกันโรคให้แก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง
3.	ควรมีการร่วมตัวกันในหลาย ๆ บริษัทที่อยู่ใกล้เคียงกันจัดตั้งห้องพยาบาลส่วนกลาง เพื่อบริการแก่บุคลากรในองค์กร
4.	ควรมีคู่มือการจัดสวัสดิการักษาพยาบาล ซึ่งจัดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรมแรงงาน
5.	ยินดีรับภาระค่าใช้จ่ายจากโรงพยาบาลภาครัฐบาล เพราะคิดว่าควรจะถูกกว่าภาคเอกชนมาก

ตารางที่ 9 จากการสอบถามโดยการให้สัมภาษณ์โดยผู้คัดการฝ่ายบุคคล ในองค์กรเอกชนขนาดกลางที่ไม่มีห้องรักษาพยาบาล มักจะมีปัญหาและอุปสรรคในค่าใช้จ่ายทางด้านการรักษาพยาบาลที่สูงในสถานพยาบาลเอกชน (ร้อยละ 76.19), มีค่าใช้จ่ายทางด้านการจัดห้องแพทย์ในองค์กรค่อนข้างสูง (ร้อยละ 67.86) ไม่มีสถานที่ตั้งห้องพยาบาล เพราะคับแคบ (ร้อยละ 61.90) พนักงานไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการจากโรงพยาบาลของรัฐบาล (ร้อยละ 69.04) ไม่ทราบขอบข่ายของสวัสดิการการรักษาพยาบาล (ร้อยละ 54.76) พนักงานมักไม่ได้รับการรักษาโรคอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 30.95) พนักงานขาดความรู้ทางด้านดูแลสุขภาพของตนเอง (ร้อยละ 34.52) ทางบริษัทไม่สามารถให้พนักงานเบิกได้หมดเพราะมีค่าใช้จ่ายสูงมาก (ร้อยละ 26.19) และมีปัญหาจากพนักงานบางส่วน โดยมีพนักงานบางคนนำใบรับรองแพทย์มาลางาน (ร้อยละ 14.28) มีพนักงานบางคนป่วยบ่อย ๆ โดยมีค่าใช้จ่ายมาก (ร้อยละ 11.90) พนักงานบางคนรักษาโรคที่ไม่ควรเบิก (ร้อยละ 0.71) และมีข้อเสนอแนะจากผู้คัดการฝ่ายบุคคลในองค์กรต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ที่ไปสัมภาษณ์มาว่า ควรมีการปรับปรุงบริการทางด้านรักษาพยาบาลให้มีความสะดวกจากหน่วยงานของภาค

รัฐบาล เพื่อที่พนักงานขององค์กรจะได้รับบริการมากขึ้น และมีค่าใช้จ่ายที่ถูกลง กระทรวงสาธารณสุขควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ทางด้านสุขภาพแก่ประชาชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะการป้องกันตนเองจากโรคมัยไข้เจ็บ ควรมีการรวมตัวกันในหลาย ๆ องค์กรที่อยู่ใกล้เคียงกัน จัดตั้งโรงพยาบาลส่วนกลาง เพื่อให้บริการแก่บุคลากรในหลาย ๆ องค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายทางด้านการจัดตั้งโรงพยาบาล

3.5 ความพอใจของพนักงานในบริการที่ได้รับ

การวิเคราะห์ความพอใจของพนักงาน อาศัยข้อมูลจากการสอบถามเกี่ยวกับความพอใจของพนักงานในการบริการด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาลในตารางที่ 6 และจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงาน ส่วนใหญ่ซึ่งได้ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของพนักงานของบริษัท ทั้งที่มีและไม่มีโรงพยาบาลประจำที่มีต่อสวัสดิการการรักษาพยาบาล

สรุปข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นของพนักงานส่วนใหญ่	
1.	อยากให้วงเงินการรักษาพยาบาลให้มากกว่าปัจจุบัน
2.	การบริการในโรงพยาบาลประจำบริษัทคืออยู่แล้ว
3.	อยากพบแพทย์ประจำตัว
4.	อยากให้มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลกับคนในครอบครัวด้วย
5.	อยากให้มีการตรวจในท้องแพทย์ประจำบริษัทให้มากกว่าปัจจุบัน เช่น บริการตรวจภายใน, ปรึกษาปัญหาชีวิต
6.	พนักงานส่วนใหญ่อยากไปโรงพยาบาลเอกชน เพราะสะดวกรวดเร็วกว่าโรงพยาบาลของรัฐบาลขาดองเสียเวลารอนาน
7.	อยากให้บริษัทอย่าเคร่งครัดกฎระเบียบมาก โดยเฉพาะการกำหนดวงเงินการรักษา

ในส่วนของพนักงานในบริษัทที่มีโรงพยาบาลประจำ พบว่าส่วนใหญ่ของพนักงาน (ร้อยละ 73.90) พอใจในบริการที่ได้รับจากโรงพยาบาลประจำ และ ร้อยละ 23.40 พอใจ

ในบริการจากสถานพยาบาลเอกชน ทั้งนี้อาจเพราะพอใจในบริการของห้องแพทย์ประจำอยู่ แล้ว ส่วนบริการจากสถานพยาบาลของรัฐบาล พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.40) ไม่พอใจในบริการที่ได้รับจากสถานพยาบาลของรัฐบาล และพนักงานมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมคือ อยากให้มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลกับคนในครอบครัวด้วย และอยากให้ห้องแพทย์มีบริการที่มากกว่า ปัจจุบัน อาทิเช่น การตรวจภายใน, ปรึกษาปัญหาชีวิต และอยากให้บริษัทผ่อนปรนในการกำหนดวงเงินการรักษาพยาบาล

ในส่วนของพนักงานในบริษัทที่ไม่มีห้องพยาบาลประจำ พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) พพอใจในบริการที่ได้รับจากสถานพยาบาลเอกชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีห้องแพทย์ประจำ การบริการในสถานพยาบาลเอกชนก็ให้ความสะดวกสบาย ไม่ต้องรอนาน และบรรยากาศดีกว่าในภาครัฐบาล และพบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) ไม่พอใจในบริการที่ได้รับจากสถานพยาบาลภาครัฐบาล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริการที่ไม่สะดวกเหมือนเอกชน และใช้เวลานานในการรอรับบริการ พนักงานมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมคือ อยากให้วงเงินค่ารักษาพยาบาลมากกว่าปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลที่สูงขึ้นในสถานพยาบาลเอกชน พนักงานอยากพบแพทย์ประจำตัว อยากให้มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลครอบคลุมถึงสมาชิกในครอบครัวด้วย และอยากให้บริษัทลดหย่อนการควบคุมกฎระเบียบที่มีอยู่ โดยเฉพาะการกำหนดวงเงินการรักษาพยาบาล

3.6 การทดสอบสมมติฐานในการศึกษาวิจัย

การศึกษาและการหารูปแบบที่เหมาะสมของการจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพในองค์กรเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร ได้ตั้งสมมติฐานไว้ 5 ประการ คือ

1. องค์กรธุรกิจ เอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร ยังขาดรูปแบบการจัด การคานสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ
2. การจัดสวัสดิการคานการรักษาพยาบาลขององค์กรเอกชนในกรุงเทพมหานคร ยังมีอุปสรรคทางคานค่าใช้จ่ายสูง
3. การจัดระบบการให้สวัสดิการคานการรักษาพยาบาล ยังขาดรูปแบบและการ ควบคุมที่ดี

4. ระบบการจัดส่วสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลในองค์กรธุรกิจ เอกชน ยังเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อบุคลากรส่วนใหญ่ในองค์กรไม่ทั่วถึง

5. ยังไม่มีการประสานงานที่พอระหว่างองค์กรธุรกิจ เอกชน กับหน่วยงานของรัฐบาลในการจัดการสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ

3.6.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

องค์กรธุรกิจ เอกชนในกรุงเทพมหานคร ยังขาดรูปแบบการจัดการด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ

การทดสอบสมมติฐานข้อนี้จะ เป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากแบบสอบถามที่ส่งให้ฝ่ายบริหารงานบุคคลและส่งให้พนักงาน และนำเอาการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3.2 คือค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลในบริษัทที่มีและไม่มีการจัดห้องพยาบาล และข้อมูลตอนที่ 3.4 คืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับฝ่ายจัดการ และจากตอนที่ 3.5 คือการวิเคราะห์หาค่าความพอใจของพนักงานในการใช้บริการ ซึ่งคำว่า " ประสิทธิภาพ " ในที่นี้หมายถึงการบริการทางด้านการรักษาพยาบาลที่พนักงานส่วนใหญ่พอใจ และมีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด โดยการวิเคราะห์จะเทียบกับข้อมูลทางสถิติศาสตร์ระดับสูงที่ใครรวบรวมไว้กับข้อมูลค่าใช้จ่ายในสถานพยาบาลเอกชนและรัฐบาล

จากการอ้างอิงในบทที่ 2 ข้อ 2.11 เกี่ยวกับการหาอัตราช่วยเหลือผู้ช่วยนอกในเขตกรุงเทพมหานครและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดสวัสดิการผู้ช่วยนอก พบว่าประชากรส่วนใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานครมีอัตราช่วยเหลือ 0.7 ครั้งต่อคนต่อปี และจากการหาค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งของการรักษาพยาบาลแบบผู้ช่วยนอก จากสถานพยาบาลเอกชนซึ่งกระจายในกรุงเทพมหานคร พบว่ามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้ง = 234 บาท

จากการวิเคราะห์ข้อ 3.2 ในตารางที่ 8 จะพบว่าค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลต่อคนต่อปีต่ำสุดในแต่ละประเภทที่มีการจัดเป็นดังนี้

องค์กรที่มีการจัดห้องพยาบาล ค่าใช้จ่ายต่ำสุดต่อคนต่อปีคือ 774.47 บาท

(จำนวนพนักงาน 400 - 500 คน)

องค์กรที่ไม่มีการจัดห้องพยาบาล ค่าใช้จ่ายต่ำสุดต่อคนต่อปีคือ 886.86 บาท

(จำนวนพนักงาน 400 - 500 คน)

ถ้าคิดอัตราช่วยเหลือต่อคนต่อปีที่ต่ำสุดโดยใช้ตัวเลขค่าใช้จ่ายจากสถานพยาบาลเอกชน เทียบกับสถานพยาบาลของภาครัฐบาล จะเป็นดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การหาอัตราป่วยของพนักงานในองค์กรที่มีและไม่มีห้องพยาบาล

ชนิดขององค์กร	อัตราป่วยถ้าใช้บริการ สถานพยาบาลเอกชน	อัตราป่วยถ้าใช้บริการ สถานพยาบาลรัฐบาล
ที่มีห้องพยาบาล	$\frac{774.47}{234} = 3.3$ ครั้ง/คน/ปี	$\frac{774.47}{105} = 7.3$ ครั้ง/คน/ปี
ที่ไม่มีห้องพยาบาล	$\frac{886.86}{234} = 3.8$ ครั้ง/คน/ปี	$\frac{886.86}{105} = 8.4$ ครั้ง/คน/ปี

จะพบว่าอัตราป่วยในองค์กรเอกชนที่หาได้ค่าสถิติในองค์กรที่มีและไม่มีห้องพยาบาลคือ 3.3 ครั้ง และ 3.8 ครั้งต่อคนต่อปี เมื่อเทียบกับสถิติจากกระทรวงสาธารณสุข 0.7 ครั้งต่อคนต่อปี จะพบว่าอัตราป่วยในองค์กรเอกชนสูงกว่าค่าที่ควรเป็นถึง 5 เท่า และ 5.5 เท่า ในขณะที่พนักงานส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.90 และ 87.50) พอใจในบริการที่ได้รับจากห้องแพทย์และสถานพยาบาลเอกชนตามลำดับ คำนึงถึงกล่าวได้ว่า องค์กรธุรกิจเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร ยังขาดรูปแบบการจัดการด้านการรักษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ

3.6.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

การจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลในองค์กรเอกชนในกรุงเทพมหานคร ยังมีอุปสรรคด้านค่าใช้จ่ายสูง

จากสมมติฐานข้อที่สองดังกล่าวข้างต้น จะใช้วิธีวิเคราะห์จากฝ่ายบริหารงานบุคคลในตารางที่ 9 และวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อเทียบข้อมูลกับค่าสถิติสาธารณสุข และวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเมื่อเทียบระหว่างสถานพยาบาลรัฐบาลและ เอกชน

ในตารางที่ 9 จากการสอบถามผู้จัดการฝ่ายบุคคลในองค์กรที่ไม่มีการจัดห้องรักษาพยาบาล พบว่าองค์กรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76) มีอุปสรรคทางด้านค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลที่สูง ซึ่งจากการเทียบกับองค์กรที่มีการจัดห้องพยาบาล พบว่าอัตราค่าใช้จ่ายต่อคนต่อปีมีค่าใช้จ่ายพอ ๆ กัน

และจากการคำนวณค่าใช้จ่ายที่ควรเกิดขึ้นจริง โดยใช้สถิติสาธารณสุข โดยเทียบระหว่างสถานพยาบาลเอกชนและสถานพยาบาลของรัฐบาล พบว่าค่าใช้จ่ายที่ควร จะเกิดขึ้นดังแสดงในตารางที่ 12 มีดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงค่าใช้จ่ายรวมของพนักงานต่อคนต่อปี

ชนิดของบริการที่ได้รับ	ค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อปี (อัตราร้อย 0.7 ครั้ง/คน/ปี) (บาท)	
	เมื่อไม่คิดต้นทุนของเวลา ที่พนักงานไม่ได้ทำงาน	เมื่อคิดต้นทุนของเวลา ที่พนักงานไม่ได้ทำงาน
จากสถานพยาบาล เอกชน	$0.7 \times 234 = 163.8$	$0.7 \times 270.5 = 189.3$
จากสถานพยาบาลภาครัฐบาล	$0.7 \times 105 = 73.5$	$0.7 \times 178 = 124.6$

ดังนั้นจะพบว่าค่าใช้จ่ายรวมต่อคนต่อปีที่ควรจะเป็น ถ้าให้พนักงาน ไปรับบริการจากสถานพยาบาลเอกชนเป็น 163.8 บาท เมื่อให้พนักงานไปรับบริการ จากสถานพยาบาลภาครัฐบาลเป็น 73.5 บาท เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายค่าสุดที่หามาได้คือ 774.47 ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าถึง 4.7 เท่า และ 10 เท่าเมื่อเทียบกับการใช้บริการ ในสถานพยาบาลเอกชนและสถานพยาบาลของรัฐบาลตามลำดับ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การจัดการด้านสวัสดิการการรักษาพยาบาลในองค์กรเอกชนขนาดกลาง ยังมีอุปสรรคด้านค่าใช้จ่าย ที่สูง

3.6.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

การจากระบบการให้สวัสดิการการรักษาพยาบาล ยังขาดรูปแบบ การควบคุมที่ดี การทดสอบสมมติฐานข้อนี้จะใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ในข้อมูลตอนที่ 3.1 คือสภาพทั่วไปขององค์กร, ตอนที่ 3.4 คืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับฝ่ายจัดการ และตอนที่ 3.5 คือความพอใจของพนักงานในการใช้บริการ

จากข้อมูลทั่วไปตอนที่ 3.1 จะพบว่าองค์กรส่วนใหญ่ยังไม่มีการตั้งห้องพยาบาลประจำ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 49.54) ไม่มีการกำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาล องค์กรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 61.90) ไม่มีการกำหนดสถานที่ให้ไปรับการรักษาพยาบาล และจากตารางที่ 11 พบว่าอัตราป่วยค่าสุดขององค์กรที่มีและไม่มีห้องพยาบาลเป็น 3.3 และ 3.8 ครั้งต่อคนต่อปี ซึ่งสูงกว่าสถิติสาธารณสุขคือ 0.7 ครั้งต่อคนต่อปี

จากการสอบถามฝ่ายบุคคลเกี่ยวกับอุปสรรคของการจัดการสวัสดิการ พบว่า องค์กรส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายที่สูงในสถานพยาบาลเอกชน และมีพนักงานส่วนหนึ่งขององค์กร (ร้อยละ 12.84) นำใบรับรองป่วยเท็จมาลางานจากสถานพยาบาลบางแห่ง และจากข้อมูลในส่วนของความพอใจของพนักงานในการรับบริการ พบว่าพนักงานในองค์กรที่ไม่มีห้องพยาบาล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.50) พอใจในบริการที่ได้รับจากสถานพยาบาลเอกชน

ดังนั้นจากการสรุปข้อวิเคราะห์ที่ว่า

1. องค์กรเอกชนส่วนใหญ่ไม่มีห้องพยาบาลคอยควบคุมค่าใช้จ่าย และอัตราป่วย
2. พนักงานส่วนใหญ่ขององค์กรนิยมใช้บริการในสถานพยาบาลเอกชน
3. อัตราการป่วยของพนักงานในองค์กรสูงกว่าที่ควรจะเป็น
4. องค์กรมีอุปสรรคด้านค่าใช้จ่ายพยาบาลที่สูง

จึงกล่าวได้ว่าจัดการด้านสวัสดิการการรักษายาบาลใน

องค์กรเอกชนขนาดกลางยังขาดรูปแบบการควบคุมที่ดี

3.6.4 การทดสอบสมมติฐานข้อ 4

ระบบการจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลในองค์กรธุรกิจเอกชน ยังเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อบุคลากรส่วนใหญ่ในองค์กรไม่ทั่วถึง

การทดสอบสมมติฐานข้อนี้ จะได้มาจากการวิเคราะห์ในตอนที่ 3.1 คือ สภาพทั่วไปขององค์กร และตอนที่ 3.5 คือความพอใจของพนักงานในการใช้บริการ จากการวิเคราะห์ในตอนที่ 3.1 พบว่าส่วนใหญ่ขององค์กร (ร้อยละ 60.36) มีบริการการตรวจร่างกายประจำปีให้พนักงาน ส่วนใหญ่ขององค์กร (ร้อยละ 53.15) มีคู่มือเกี่ยวกับสวัสดิการการรักษาพยาบาล การคุ้มครองด้านการรักษาพยาบาลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.95) มีให้

พนักงาน และจากตารางที่ 4 พบว่าส่วนใหญ่ของพนักงานในองค์กรที่มีห้องแพทย์ (ร้อยละ 73.90) และส่วนใหญ่ของพนักงานในองค์กรที่ไม่มีห้องแพทย์ (ร้อยละ 87.50) พอใจในบริการที่ได้รับ

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ว่าระบบการจัดสวัสดิการการรักษายาบาลยังเอื้ออำนวยว่ประโยชน์ต่อบุคลากรส่วนใหญ่ในองค์กรไม่ทั่วถึง

3.6.5 การทดสอบสมมติฐานข้อ 5

ยังไม่มีการประสานงานที่ดีพอระหว่างองค์กรธุรกิจ เอกชนกับหน่วยงานภาครัฐบาลในการจัดสวัสดิการการรักษายาบาลที่มีประสิทธิภาพ

การทดสอบสมมติฐานข้อนี้ จะนำการวิเคราะห์ผลในตอนที่ 3.4 คืออุปสรรคที่เกิดขึ้นกับฝ่ายจัดการ และตอนที่ 3.5 คือ ความพอใจของพนักงานในการใช้บริการมาพิจารณาประกอบ

การประสานงานที่ดีระหว่างองค์กรธุรกิจ เอกชน และหน่วยงานภาครัฐบาลในการจัดสวัสดิการการรักษายาบาล หมายถึงความร่วมมือที่สถานพยาบาลของ รัฐบาลถึงให้แก่องค์กรเอกชน อาทิเช่น เผยแพร่และอบรมความรู้ทางด้านดูแลสุขภาพให้ดี การป้องกันโรคต่าง ๆ การจัดโปรแกรมพิเศษเกี่ยวกับการรักษายาบาลให้องค์กรเอกชน ซึ่งเอื้ออำนวยต่อพนักงานในองค์กรเอกชนโดยเฉพาะในด้านความสะดวก ใพพนักงานประทับใจ และพอใจในบริการที่ได้รับ โดยเก็บค่าใช้จ่ายการรักษายาบาลที่ยุติธรรม

โดยอาศัยจากข้อมูลค่าใช้จ่ายในสถานพยาบาลเอกชนกับรัฐบาล คือค่าใช้จ่ายรักษายาบาลแบบผู้ป่วยนอกต่อครั้ง คือ 234 บาท ในสถานพยาบาลเอกชน และ 105 บาท ในสถานพยาบาลของรัฐบาล ซึ่งอัตราการรักษาพยาบาลแบบผู้ป่วยนอกในภาคเอกชนสูงกว่าภาครัฐบาลถึงร้อยละ 123 และจากข้อมูลของฝ่ายจัดการที่ว่าองค์กรประสบอุปสรรคด้านค่าใช้จ่ายรักษายาบาลที่สูงในสถานพยาบาลเอกชน โดยที่พนักงานส่วนใหญ่ที่ไม่มีห้องแพทย์ (ในการวิเคราะห์ตอนที่ 3.5) พอใจในบริการที่ได้รับจกสถานพยาบาลเอกชนถึงร้อยละ 87.50 ในขณะที่พอใจในการบริการจกสถานพยาบาลของรัฐบาลแค่ร้อยละ 12.50 ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าหน่วยงานภาครัฐบาล โดยเฉพาะสถานพยาบาลของรัฐบาล ยังไม่มีการจัดบริการทางการรักษายาบาลให้เป็นที่ยอมรับต่อพนักงาน โดยเฉพาะทางด้านบริการในขณะที่ค่าใช้จ่ายรักษายาบาลในสถานพยาบาลภาครัฐบาลมีอัตราที่สูงมาก เมื่อเทียบกับสถานพยาบาล

เอกชน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ายังไม่มีผลการประสานงานที่ดีพอ ระหว่างองค์กรธุรกิจ เอกชนกับหน่วย
งานภาครัฐบาลในการจัดสวัสดิการคานการรักษายาบาลที่มีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย